

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף כט

אמר רב אדא בר אהבה: נכרי שחקק ביו"ט בית קיבול בשיעור של מידת קב בחתיכת עץ, אף שחתיכת העץ נעשתה כלי ביו"ט וזהו "נולד" מותר להסיקה בה ביו"ט. וזה שלא כרבי יהודה לעיל שאוסר.

כבר נאמר לעיל שבגד שיש בו לפחות ג' על ג' אצבעות הוא מקבל טומאה. המשנה במסכת כלים אומרת שלדעת ר' שמעון השיעור הוא חוץ מן המלל, כלומר שיהיה בו ג' על ג' אצבעות חוץ מהחלק שדרך תופרי הבגדים לכפול סביב מקום התפירה, וחכמים אומרים שדי בג' אצבעות מכוונות (= מדוייקות) ואפילו שלאחר התפירה נשאר בו פחות בגלל המלל.

לדעת ר' יהודה לא מסיקים ביו"ט בשברי כלים משום נולד (כדלעיל), ור' שמעון מתיר. לדעת ר' יהודה אם אכל תמרים ואגוזים ביו"ט אסור להסיק בגרעיני התמרים ובקליפות האגוזים, משום שבערב יו"ט הם היו חלק מהפרי ועמדו לאכילה וכעת הם עומדים להסקה בלבד וזהו "נולד", ור"ש מתיר.

כשהגיע רב לבבל הוא אכל תמרים ביו"ט וזרק את הגרעינים לבהמות. הגמרא מבררת האם הוא אכל תמרים פרסיים שגרעיניהם לא ראויים למאכל, וא"כ מוכח שרב סובר שבגרעינים אין איסור נולד ביו"ט. או שאכל תמרים ארמיים שגרעיניהם נחשבים כחלק מהתמר כיון שנשאר עליהם מעט מהפרי, ולכן טיילטלם, ואפשר שסובר שבגרעינים שלא ראויים למאכל אדם יש איסור נולד.

הגמרא מקשה: לדעת ר' יהודה שאין מסיקין בשברי כלים אבל בכלים שלמים מותר, איך יסיק בכלי שלם? והרי כשהוא נשרף הוא נהיה שבר כלי, וכשמהפך אותו בתנור כדי שיבער היטב נמצא שמטלטל מוקצה? הגמרא מתרצת שהוא עושה כדברי ר' מתנה שאמר שעצים שנשרו מהדקל לתוך התנור ביו"ט אסור להסיק משום מוקצה (שהרי הם היו מחוברים לדקל בכניסת יו"ט), ותקנתו שיתן בתנור הרבה עצים המוכנים להסקה עד שהעצים יהיו רוב ויתבטלו ענפי הדקל כרוב ומסיק את כולם יחד. וכן יעשה במקרה שלנו - שירבה עצים כנגד הכלים ויתבטלו כרוב.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

קולי מטלניות:

כפי שלמדנו לעיל בגד שיש בו ג' על ג' אצבעות הוא ראוי לעניים. אמנם במקרה שייחדו לשימוש קל כגון לפקוק בו את המרחץ או לנער בו את הקדירה או לקנח בו את הריחיים - נחלקו בזה רבי אליעזר רבי יהושע ורבי עקיבא אם הוא חשוב לקבל תומאה.

עולא מבאר במה נחלקו: כשזרק את הבגד הנ"ל לאשפה כולם מודים שהוא בטל מתורת בגד והוא טהור, וכשהניחו בקופסא כולם מודים שבזה הוא גילה את דעתו שהוא חשוב בעיניו והוא טמא, מחלוקתם היא כשתלאו במגוד (= וו שבכותלי הבית) או שהניחו מאחורי הדלת שמקומות אלו חשובים יותר מאשפה אבל פחות חשובים מקופסא.

משנה: המשנה מבארת באיזה אופן אסור להניח כלי עם שמן בסמוך לנר כדי להוסיף את זמן בעירתו ובאיזה אופן מותר. באופנים שאסור הטעם הוא שמא יבוא להשתמש בשמן שבכלי, ויעבור על איסור מכבה בשבת.

גמרא: מוכרי בגדים שיש להם בגדים העשויים מפתן ובגדים אחרים העשויים מצמר, מותר להם ללובשם בשוק ביחד כדי להראותם לקונים ואינם עוברים בזה על איסור שעטנז, ובלבד שלא יכוונו ליהנות מהם. והצנועים (= אנשים כשרים) מפשילים את הבגדים במקל לאחוריהם.

